

Lovforslag nr. L 175. Fremsat den 26. marts 2009 af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forbrugerklager og retsplejeloven

(Tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser m.v.)

§ 1

I lov nr. 456 af 10. juni 2003 om forbrugerklager, som ændret senest ved § 160 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 4 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 4. Forbrugerklagenævnet og godkendte, private klage- eller ankenævn skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har fået helt eller delvist medhold. Den erhvervsdrivende skal i forbindelse med forkyndelsen have oplysning om indholdet af §§ 4 a – 4 c.

§ 4 a. Hvis den erhvervsdrivende ikke ønsker at være bundet af den afgørelse, som Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn har truffet, skal den erhvervsdrivende skriftligt meddele dette til nævnet inden 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen.

§ 4 b. En anmodning fra den erhvervsdrivende om genoptagelse af klagesagen, der er indgivet skriftligt til nævnet inden udløbet af fristen i § 4 a, har opsættende virkning. Fristen i § 4 a regnes herefter fra det tidspunkt, hvor anmodningen om genoptagelse er blevet afvist, eller hvor nævnet har truffet afgørelse i genoptagelsessagen.

§ 4 c. Nævnets afgørelse i klagesagen kan tvangsfuldbyrdes i forhold til den erhvervsdrivende efter udløbet af fristerne i §§ 4 a og 4 b, medmindre den erhvervsdrivende forinden har givet skriftlig meddelelse til nævnet om, at den

pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen.

Stk. 2. En anmodning til fogedretten om tvangsfuldbyrdelse skal være bilagt den nævnsafgørelse, der danner grundlag for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, og en erklæring fra nævnet om, at den erhvervsdrivende ikke inden for fristerne i §§ 4 a og 4 b har meddelt, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen.

§ 4 d. Når der er truffet afgørelse i en klagesag, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

Stk. 2. Hvis afgørelser eller forlig indgået i forbindelse med klagebehandlingen ikke efterleves, kan Forbrugerstyrelsen på forbrugers anmodning indbringe sagen for domstolene på forbrugers vegne.

Stk. 3. Forbrugerstyrelsens afgørelser efter stk. 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. I § 5, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det er endvidere en betingelse for godkendelse, at klage- eller ankenævnets formand og eventuelle næstformænd er dommere.«

3. § 12, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Formanden og næstformændene skal være dommere og kan være dommere fra de overordnede retter.«

4. § 14, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og senest ved lov nr. 187 af 18. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 478, stk. 1, nr. 7, ændres »regreskrav« til: »regreskrav, og«.

2. I § 478, stk. 1, indsættes som nr. 8:

»8) afgørelser omfattet af § 4 c i lov om forbrugerklager, som er truffet af Forbrugerklagenævnet eller godkendte, private klage- eller ankenævn.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. §§ 4 - 4 d i lov om forbrugerklager, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder anvendelse på klager, der indgives efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. En forud for lovens ikrafttræden beskikket formand eller næstformand, som ikke er dommer, for et godkendt, privat klage- eller ankenævn, kan uanset § 5, stk. 2, i lov om forbrugerklager, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, forblive i hvervet, indtil udløbet af beskikkelsen. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

1.1. Formål

En afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet eller et af de godkendte, private klage- eller ankenævner er i dag ikke bindende for parterne. Hvis den erhvervsdrivende ikke efterlever en afgørelse, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold, kan forbrugeren ikke få tvangsfuldbyrdet afgørelsen, men er nødt til først at indbringe sagen for domstolene for at få gennemført sit krav.

Formålet med lovforslaget er at sikre forbrugeren et velfungerende og effektivt klagenævssystem, idet det navnlig foreslås, at afgørelser truffet af Forbrugerklagenævnet og de godkendte, private klage- eller ankenævner fremover som udgangspunkt skal kunne tvangsfuldbyrdes i forhold til den erhvervsdrivende.

1.2. Baggrund

Regeringen iværksatte i 2002 en klagenævnsreform, hvis overordnede formål var at sikre forbrugerne flere og bedre klagemuligheder. Lov om forbrugerklager (forbrugerklageloven), der trådte i kraft 1. januar 2004, er en udmøntning af reformen. Ifølge lovens forarbejder skal loven evalueres, når den har været i kraft i 3 år.

Der blev på den baggrund udarbejdet en redegørelse, der blev oversendt til Folketingets Erhvervsudvalg den 23. maj 2007. Redegørelsen indeholder bl.a. en vurdering af indfrielsen af lovens målsætninger i forhold til bl.a. oprettelse af godkendte, private klagenævner, sagsbehandlingstider ved Forbrugerklagenævnet og efterlevelse af afgørelser. Lovforslaget er afledt af den lovevaluering, der har fundet sted.

Med forbrugerklageloven blev der indført en bred hjemmel for ministeren til at fastsætte regler om offentliggørelse af information og statistik om forskellige forhold inden for forbrugerklageområdet bl.a. med det formål at øge efterlevelsen af klagenævnsafgørelser.

Evalueringen af loven har vist, at de initiativer, der er iværksat med henblik på at øge efterlevelsen af klagenævnsafgørelser (fx elektronisk offentliggørelse af navne på erhvervsdrivende, der ikke efterlever en klagenævnsafgørelse), ikke er tilstrækkeligt effektive, idet en del afgørelser ved Forbrugerklagenævnet stadig ikke efterleves af de erhvervsdrivende.

Spørgsmålet om tvangsfuldbyrdelse af nævnsafgørelser i privatretlige tvister har været overvejet gennem en årrække ud fra hensynet til at sikre en effektiv forbrugerbeskyttelse.

Også i forbindelse med udarbejdelsen af lov om forbrugerklager i 2003 blev muligheden overvejet, men det var dengang vurderingen, at spørgsmålet havde så nær sammenhæng med Retsplejerådets daværende overvejelser om en inkassoproces og en småsagsproces i forbindelse med reformen af den civile retspleje, at det ikke ville være hensigtsmæssigt på daværende tidspunkt at indføre adgang til tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser.

Spørgsmålet om tvangsfuldbyrdelse af nævnsafgørelser blev endvidere overvejet i forbindelse med politi- og domstolsreformen i 2006 (lov nr. 538 af 8. juni 2006), der blandt andet bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1401/2001 om reform af den civile retspleje I (Instansordningen, byrettens sammensætning og almindelige regler om sagsbehandlingen i første instans). I Retsplejerådets betænkning anføres det bl.a., at afgørelser i privatretlige tvister, der er truffet af et administrativt nævn, herunder Forbrugerklagenævnet, eller af et af de godkendte, private klage- eller ankenævner, ikke bør kunne tvangsfuldbyrdes, idet nævnene ikke træffer afgørelse under tilsvarende retsgarantier som domstolene. Der kan således ikke – således som det er tilfældet ved domstolene – over for et nævn afgives mundtlig forklaring af parter og vidner under strafansvar. Retsplejerådet anfører endvidere, at domstolene er samfundets grundigste og forfatningsmæssigt centrale tvistløsningsorgan, og at det er domstolenes centrale funktion at afgøre retstvister endeligt. I forarbejderne til lovforslaget om politi- og domstolsreformen (lovforslag nr. L 168 af 1. marts 2006) er der

F. t. l. vedr. forbrugerklager og retsplejeloven

ud over henvisningen til Retsplejerådets synspunkter også henvist til, at de fleste nævnsafgørelser i praksis efterleves frivilligt, og at forbrugerne med bl.a. reglerne om betalingspåkrav i retsplejelovens kapitel 44 a og den ved politi- og domstolsreformen indførte småsagsproces for krav på op til 50.000 kr. har tilstrækkeligt gode og effektive midler til at få gennemtvunget en nævnsafgørelse i de få tilfælde, hvor nævnets afgørelse ikke efterleves frivilligt.

Ud fra hensynet til at sikre en effektiv forbrugerbeskyttelse er der efter regeringens opfattelse i dag behov for at indføre yderligere regler, der letter gennemførelsen af en forbrugers krav, når forbrugeren har fået helt eller delvis medhold i en klagesag, og den erhvervsdrivende ikke efterlever afgørelsen. Regeringen lægger herved vægt på, at evalueringen af forbrugerklageloven har vist, at de initiativer, der er iværksat med henblik på at øge efterlevelsen af klagenævnsafgørelser (fx den elektroniske offentliggørelse af navne på erhvervsdrivende, der ikke efterlever en klagenævnsafgørelse), ikke er tilstrækkeligt effektive, idet 10-20 procent af Forbrugerklagenævnets afgørelser stadig ikke efterleves af de erhvervsdrivende. Efterlevelsescprocenten beregnes normalt ud fra de sager, hvori der foreligger oplysninger om efterlevelse. Da der ikke foreligger oplysninger om efterlevelse i alle sager, er tallene behæftet med en vis usikkerhed, og den reelle efterlevelsescprocent kan derfor være lavere.

I langt hovedparten af de sager, der ikke efterleves af den erhvervsdrivende, må det formentlig antages, at den manglende efterlevelse ikke er begrundet i, at den erhvervsdrivende har en forventning om at ville kunne vinde en eventuel retssag om det spørgsmål, der er afgjort af et nævn. Den erhvervsdrivende bør derfor ikke blot kunne forholde sig passivt i forhold til nævnsafgørelsen.

Økonomi- og Erhvervsministeriet udarbejdede på den baggrund lovforslag om ændring af lov om forbrugerklager, der blev sendt i høring den 6. februar 2009 med høringsfrist den 20. februar 2009.

Høringssvarene fra bl.a. præsidenterne fra henholdsvis Højesteret, Østre og Vestre Landsret gav udtryk for betydelige forbehold over for lovforslagets bestemmelser om, at klagenævnsafgørelser skulle kunne tvangsfuldbyrdes.

Præsidenten for Højesteret fandt, at lovudkastet greb ind i retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse på en måde, der var i direkte strid med tidligere overvejelser i Retsplejerådet og med forudsætningerne i det lovforslag, der ligger til grund for den nyligt gennemførte politi- og domstolsreform, og som også er omtalt i lovudkastet. På denne baggrund

anførte Præsidenten for Højesteret bl.a., at lovudkastet gav anledning til væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Præsidenterne for henholdsvis Østre og Vestre Landsret delte disse synspunkter.

Flere af de øvrige høringssvar gav derudover udtryk for betænkelighed ved, at lovforslaget kunne medføre, at en forbruger mod sin vilje risikerede at blive inddraget i en retssag, som den erhvervsdrivende anlagde, med eventuel risiko for at blive påført fx sagsomkostninger m.v. Flere anførte, at en adgang til fri proces burde indgå i forslaget. For Forbrugerrådet har det været en væsentlig forudsætning, at forbrugerne sikres fri proces, således at de ikke i forbindelse med en retssag påføres udgifter.

På baggrund af de indkomne høringssvar er dette lovforslag ændret på en række punkter i forhold til det lovforslag, som blev sendt i høring, hvorved en række af de problemer og spørgsmål, som lovforslaget i den oprindelige form rejste, imødegås.

Nærværende lovforslag indeholder stadig et element af tvangsfuldbyrdelse. Efter lovforslaget skal den erhvervsdrivende nu inden en bestemt frist meddele nævnet, hvis vedkommende ikke ønsker at være bundet af nævnets afgørelse. Meddeles dette, må sagen indbringes for domstolene af forbrugeren. Hvis den erhvervsdrivende ikke inden fristens udløb meddeler nævnet, at vedkommende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, gælder udgangspunktet i lovforslaget derimod fortsat, dvs. at der gives forbrugeren adgang til tvangsfuldbyrdelse under visse betingelser.

Samtidig indebærer lovforslaget, at en forbruger ikke mod sin vilje bliver tvunget ud i en retssag, idet procesinitiativet nu ligger hos forbrugeren i modsætning til i det oprindelige lovforslag.

Forbrugerklagenævnets formænd er efter gældende ret dommere og de private klage- eller ankenævns formænd er som hovedregel dommere. For at sikre et fortsat højt kvalitetsniveau i sagsbehandlingen i de godkendte, private klage- eller ankenævns foreslås det desuden i lovforslaget, at formanden og næstformanden i et godkendt, privat klage- eller ankenævn skal være dommere.

Ud over de ændringer, som er indeholdt i lovforslaget, jf. nærmere herom nedenfor, vil der i 2009 - med henblik på at forbedre gennemsigtigheden omkring klagesagsbehandlingen ved Forbrugerklagenævnet - blive iværksat et elektronisk "Track and Trace"-system, så parterne i en klagesag - dvs. forbrugeren og den erhvervsdrivende - over internettet kan følge forløbet af sagen hos Forbrugerklagenævnet. Systemet vil give parterne adgang til at læse relevante doku-

menter og til at afgive svar digitalt i sagen. Systemet skal samtidig fungere som en vejviser for forbrugerne, således at de kan få hjælp til at blive henvist til det rette klagenævn, hvis klagen ikke hører under Forbrugerklagenævnets kompetenceområde.

Der er i de senere år gennemført regler i retsplejeloven om behandlingen af sager om mindre krav (lovens kapitel 39) og sager om betalingspåkrav (lovens kapitel 44 a), der blandt andet letter en forbrugers adgang til at føre retssager mod en erhvervsdrivende. En forbruger, der opfylder de økonomiske betingelser herfor i retsplejeloven, kan endvidere få fri proces til en retssag mod en erhvervsdrivende, når den pågældende har fået helt eller delvist medhold i Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn, medmindre det er åbenbart, at den pågældende ikke kan få medhold under retssagen, jf. retsplejelovens §§ 325 og 327. Hertil kommer, at mange har en retshjælpforsikring, der dækker omkostningerne ved, at en forbruger fører retssag mod en erhvervsdrivende.

Uanset disse muligheder i lovgivningen finder regeringen, at der som supplement til de foreslåede regler om adgang til tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser bør etableres en ordning, der yderligere styrker forbrugerens muligheder for bistand i forbindelse med en retssag.

Regeringen vil på den baggrund foreslå en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen sikrer, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det blandt andet undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen. Den nærmere udformning af en sådan ordning, herunder ordningens samspil med de ovennævnte regler i retsplejeloven, er for øjeblikket under overvejelse i regeringen.

Et lovforslag herom vil derfor blive fremsat i folketingssamlingen 2009/2010 med henblik på ikrafttræden samtidig med dette lovforslag.

2. Gældende ret

2.1. Klagenævns sammensætning og behandling af sager

I dag behandler Forbrugerklagenævnet klager fra forbrugere over erhvervsdrivende vedrørende varer og arbejds- og tjenesteydelser, som ikke hører under et godkendt, privat klage- eller ankenævn. Der findes i dag følgende 18 private klage- eller ankenævne, som er godkendt af økonomi- og erhvervsministeren efter forbrugerklageloven:

- * Ankenævnet for Bedemandsbranchen
- * Ankenævnet for Bus, Tog og Metro

- * Ankenævnet for Dyrlæger
- * Ankenævnet for Fondsmæglerselskaber
- * Ankenævnet for Forsikring
- * Ankenævnet for Hotel, Restaurant og Turisme
- * Ankenævnet for Huseftersyn
- * Ankenævnet for Investeringsforeninger
- * Ankenævnet for Køreundervisning
- * Ankenævnet for Tekniske Installationer
- * Ankenævnet på Energiområdet
- * Byggeriets Ankenævn
- * Håndværkets Ankenævn
- * Klagenævnet for Ejendomsformidling
- * Pakkerejse-Ankenævnet
- * Pengeinstitutankenævnet
- * Realkreditankenævnet
- * Teleankenævnet.

Forbrugerklagenævnet træffer afgørelse i klagesager på møder, der ledes af en formand, som er dommer, med deltagelse af et lige antal repræsentanter for forbruger- og erhvervsinteresser. Nævnsbehandlingen sikrer, at en sag afgøres, efter at der har været reel mulighed for en meningsudveksling med deltagelse af nævnsmedlemmer med såvel juridisk erfaring som forbruger- og brancheviden. Der opnås derved en afbalanceret vurdering af parternes indbyrdes rettigheder og forpligtelser samt af de kvalitetskrav, der med rimelighed kan stilles til en bestemt vare eller ydelse.

De godkendte, private klage- eller ankenævne træffer afgørelse efter lignende principper.

Lov om forbrugerklager stiller i dag alene krav om, at Forbrugerklagenævnets formand og næstformand skal være dommere. Loven indeholder ikke tilsvarende krav i forhold til de godkendte, private klage- eller ankenævne. I vejledningen om godkendelse af private klage- eller ankenævne er der fastsat bestemmelser om, at formanden og eventuelle næstformænd skal være jurist og som udgangspunkt være dommere. Formand og næstformænd i de godkendte, private klage- og ankenævne er i dag som hovedregel dommere.

Den indledende sagsbehandling i både Forbrugerklagenævnet og de godkendte, private klage- eller ankenævne varetages af nævnens sekretariater, der bl.a. sørger for, at der skaffes det fornødne grundlag for, at der kan træffes afgørelse i en sag.

2.2. Forbrugerklagenævnets sekretariatsafgørelser

Forbrugerstyrelsen har som sekretariat for Forbrugerklagenævnet – i modsætning til, hvad der gælder for de godkendte, private klage- eller ankenævne – efter forbrugerklagelovens § 14, stk. 5, en bemyndigelse til på nævnets vegne at afvise klager, der ikke skønnes egnet til behandling, eller klager, hvor det må anses

for åbenbart, at der ikke kan gives forbrugeren medhold.

Efter lovens § 14, stk. 4, har Forbrugerstyrelsen derudover bemyndigelse til at træffe afgørelse på nævnets vegne i visse sager i overensstemmelse med nævnets praksis og i andre sager, hvor der ikke er tvivl om sagens udfald. Bemyndigelsen efter stk. 4 har typisk været anvendt i ukomplicerede sager og i sager, hvor den erhvervsdrivende ikke har svaret i sagen. Denne mulighed blev indført med lov om forbrugerklager i 2003 med henblik på at koncentrere nævnets indsats om sager af mere principiel karakter og for at gøre sagsbehandlingstiden kortere.

2.3. Genoptagelse

Når Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn har truffet afgørelse i en klagesag, har begge parter i dag ret til at begære sagen genoptaget. Beslutningen om, hvorvidt en sag skal genoptages, træffes af formanden for nævnet og forudsætter, at der foreligger særlige grunde herfor. Der er i dag ikke nogen frist for, hvornår en sag kan begæres genoptaget. En afgørelse truffet af sekretariatet kan under samme betingelser genoptages af sekretariatet. Afviser sekretariatet at genoptage sagen, er der klageadgang til nævnets formand. Træffes der beslutning om genoptagelse, skal sagen forelægges nævnet. Reglerne herom findes i bekendtgørelse om forbrugerklager §§ 15 og 16 og er ligeledes fastsat i vedtægterne for de godkendte, private klage- eller ankenævn.

2.4. Nævnsafgørelsens retlige status

En afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet eller de godkendte, private klage- eller ankenævn er efter gældende ret ikke bindende for parterne og kan derfor ikke tvangsfuldbyrdes efter reglerne i retsplejeloven.

Efterlevs en afgørelse ikke af den erhvervsdrivende, er forbrugeren derfor henvist til at indbringe sagen for domstolene.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Ændring af lov om forbrugerklager

3.1.1. Tvangsfuldbyrdelse og forkyndelse

Lovforslaget indebærer, at et klage- eller ankenævn fremover skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har fået helt eller delvist medhold. Kravet om forkyndelse skal ses i sammenhæng med, at nævnsafgørelserne nu under visse betingelser vil kunne tvangsfuldbyrdes over for den erhvervsdrivende.

Hvis den erhvervsdrivende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, skal den pågældende skriftligt meddele det til nævnet inden en frist på 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen. Forholder den erhvervsdrivende sig passivt, vil afgørelsen efter udløbet af fristen kunne tvangsfuldbyrdes. Den erhvervsdrivende skal efter lovforslaget oplyses om sin retsstilling i forbindelse med forkyndelsen.

Hvis den erhvervsdrivende inden for fristen skriftligt meddeler nævnet, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, er det som hidtil op til forbrugeren at indbringe sagen for domstolene. Forbrugerstyrelsen vejleder i den forbindelse forbrugeren om mulighederne for fri proces og retshjælpsdækning og kan udtage stævning på forbrugers vegne.

For at undgå, at en forbrugers retsstilling skal være forskellig afhængig af, om forbrugers klage skal behandles ved Forbrugerklagenævnet eller ved et godkendt, privat klage- eller ankenævn, omfatter lovforslaget både afgørelser truffet af Forbrugerklagenævnet og de godkendte, private klage- eller ankenævn.

Om grundlaget for og fremgangsmåden ved tvangsfuldbyrdelse henvises til pkt. 3.2. nedenfor.

3.1.2. Genoptagelse

Der er i dag ikke fastsat en frist for, at en part kan anmode om at få genoptaget en sag, når der er truffet afgørelse i en klagesag. For de afgørelser, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold, fastsættes der i den foreslåede nye bestemmelse i § 4 b, en frist for den erhvervsdrivende på 30 dage for at anmode om at få genoptaget sagen. Efter udløbet af fristen kan der ikke længere ske genoptagelse af sagen. Bestemmelsen regulerer alene den erhvervsdrivendes adgang til genoptagelse. Forbrugers adgang til at begære en sag genoptaget begrænses således ikke ved lovforslaget.

3.1.3. Nævnssekretariaternes sagsbehandling

Forbrugerklagenævnet er en offentlig myndighed, og nævnets sagsbehandling skal derfor ske i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper, ligesom forvaltningsloven og offentlighedsloven gælder for nævnet.

De godkendte, private klage- eller ankenævn er ikke myndigheder, men private organer, og er derfor ikke omfattet af bl.a. forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Økonomi- og erhvervsministeren kan efter forbrugerklagelovens § 5, stk. 4, fastsætte regler for godkendelse af private klage- eller ankenævn. Af forarbejderne til § 5 fremgår, at det er ministeren, der fastlægger kriterierne for godkendelse af klagenævn, og at der

skal lægges vægt på, at nævnet opfylder principperne om uafhængighed, åbenhed, kontradiktion, effektivitet, lovlighed, frihed og repræsentation, som forudsat i Europa Kommissionens henstilling om de principper, der finder anvendelse på organer med ansvar for udenretslig bilæggelse af tvister på forbrugerområdet (98/257/CE). Der skal derudover bl.a. være sikkerhed for, at der er åbenhed omkring sagsbehandlingsprocedurer. Det fremgår bl.a. af bestemmelsen i § 5, stk. 2, at ministerens godkendelse (efter lovens § 5, stk. 1) kun kan meddeles, hvis klagenævnets vedtægter indeholder bestemmelser om nævnets sammensætning og sagsbehandling, som er betryggende for parterne.

Det vil i forbindelse med gennemførelsen af loven blive præciseret i bekendtgørelsesform, at det som betingelse for godkendelse vil gælde, at bl.a. de nævnte forvaltningsretlige principper m.v. også gælder for sagsbehandlingen ved de private klage- eller ankenævn. Det vil bl.a. blive sikret, at de respektive sekretariater af egen drift fremskaffer det fornødne faktiske og retlige grundlag for afgørelsen og at parterne i fornødent omfang vejledes om deres retsstilling.

3.1.4. Forbrugerstyrelsens fremtidige rolle i forbindelse med en eventuel retssag

I dag er der som nævnt under pkt. 2.4. mulighed for, at forbrugeren kan få bistand fra Forbrugerstyrelsen til at indbringe en sag for domstolene i tilfælde af, at en afgørelse eller et forlig indgået i forbindelse med klagebehandlingen ved Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, private klage- eller ankenævn ikke efterleveres af den erhvervsdrivende. Forbrugerstyrelsen vejleder endvidere forbrugeren om fremgangsmåden ved sagsanlæg om mulighederne for fri proces og retshjælpsdækning m.v., ligesom styrelsen udtager stævning på forbrugeren vegne, hvis forbrugeren ønsker det. Den foreslåede bestemmelse i § 4 d i lov om forbrugerklager, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 1, er en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 4 i lov om forbrugerklager.

Som anført i afsnit 1.2. vil regeringen i folketingsamlingen 2009/2010 - med henblik på, at ordningen kan træde i kraft samtidig med nærværende lovændring - fremsætte lovforslag om en ordning, hvorefter Forbrugerstyrelsen kan sikre, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det bl.a. undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen.

3.1.5. Forbrugerklagenævnets sekretariatsafgørelser

Forbrugerklagenævnet kan i medfør af den gældende bestemmelse i forbrugerklagelovens § 14, stk. 4, bemyndige sekretariatet (Forbrugerstyrelsen) til at

træffe afgørelse på nævnets vegne. Bemyndigelsen giver mulighed for, at sekretariatet kan træffe egentlige afgørelser i visse klagesager i overensstemmelse med nævnets praksis. Muligheden for at træffe sekretariatsafgørelser blev indført ved lov om forbrugerklager i 2003, bl.a. for at sagsbehandlingstiderne skulle blive kortere. Sekretariatsafgørelserne er imidlertid ikke nået op på det antal, som var forventet med indførelsen af bestemmelsen, bl.a. fordi sagerne er blevet mere komplicerede, og dermed har muligheden for at træffe sekretariatsafgørelser ikke haft den tilsigtede effekt på sagsbehandlingstiden.

Da der ved sekretariatsafgørelser ikke er tale om afgørelse, der træffes på et egentligt nævnsmøde med deltagelse af både forbruger- og erhvervsrepræsentanter under ledelse af en formand, der er dommer, bør sådanne afgørelser ikke kunne tvangsfuldbyrdes. For at undgå at en forbruger stilles forskelligt afhængigt af, om en sag er afgjort af nævnet eller af sekretariatet, foreslås det, at bemyndigelsen til at træffe sådanne sekretariatsafgørelser ophæves, således at disse sager fremover skal forelægges for nævnet til afgørelse.

Sekretariatet vil stadig på nævnets vegne kunne afvise klager, der ikke skønnes egnet til behandling eller afvise klager, hvor det må anses for åbenbart, at der ikke kan gives forbrugeren medhold, jf. den gældende § 14, stk. 5.

Det bemærkes, at de godkendte, private klage- eller ankenævn sekretariater ikke har en sådan bemyndigelse til at træffe afgørelse på nævnets vegne.

3.2. Ændring af retsplejeloven

De foreslåede regler om adgang til tvangsfuldbyrdelse af afgørelser truffet af Forbrugerklagenævnet og godkendte, private klage- eller ankenævn indebærer, at retsplejelovens § 478 om grundlaget for tvangsfuldbyrdelse må ændres, således at de pågældende nævnafgørelser kommer til at udgøre et tvangsfuldbyrdelsesgrundlag. Med den foreslåede bestemmelse i § 478, stk. 1, nr. 8, fastslås det derfor, at tvangsfuldbyrdelse fremover kan ske på grundlag af afgørelser omfattet af lov om forbrugerklager § 4 c, der er truffet af Forbrugerklagenævnet eller godkendte, private klage- eller ankenævn. Forbrugeren vil således ikke som hidtil være henvist til som udgangspunkt at opnå dom for sit krav over for den erhvervsdrivende for at opnå et tvangsfuldbyrdelsesgrundlag.

Tvangsfuldbyrdelse af afgørelser truffet af Forbrugerklagenævnet eller godkendte, private klage- og ankenævn vil efter lovforslaget skulle ske i overensstemmelse med de almindelige regler om tvangsfuldbyrdelse i retsplejelovens fjerde afsnit. Det indebærer,

at fogedretten vil kunne tage stilling til enhver indsigelse, herunder alle gyldighedsindsigelser, mod den nævnsafgørelse, der danner grundlag for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, jf. retsplejelovens § 501, stk. 1.

Det følger imidlertid af retsplejelovens § 501, stk. 4, at fogedretten kan nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang. Under en bevisførelse om tvangsfuldbyrdelse af en nævnsafgørelse vil der kunne blive tale om fremlægelse af dokumenter, afhøring af parter og i rimeligt omfang tillige afhøring af vidner. Syn og skøn må anses for at ligge uden for rammerne af bevisførelsen i fogedretten, ligesom en bevisførelse, der kræver afholdelse af flere retsmøder i fogedretten eller subsidiære afhøringer ved en anden ret, normalt også må falde uden for rammerne af § 501, stk. 4.

Hvis en prøvelse af indsigelsen indebærer en bevisførelse, der går ud over de rammer, der følger af § 501, stk. 4, må fogedretten nægte at fremme fogedforretningen. Hvis fogedforretningen nægtes fremme, kan forbrugeren anlægge en civil sag for at få et nyt tvangsfuldbyrdsgrundlag i form af en dom.

4. Lovovervågning

Loven vil blive evalueret, når den har været i kraft i tre år, og der bl.a. vil blive set på, om loven har medført den ønskede lettelse af forbrugers adgang til at få gennemført sit krav. Økonomi- og Erhvervsministeriet (Forbrugerstyrelsen) vil efterfølgende udarbejde en redegørelse, der efter høring af organisationer m.v. vil blive oversendt til Folketingets Erhvervsudvalg.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at ville medføre økonomiske og administrative omkostninger for det offentlige.

6. De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have direkte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

7. De administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes i et vist omfang at medføre øget administration for erhvervslivet m.v. i en størrelsesorden på ca. 250.000 kr. Der vil bl.a. skulle ske forkyndelse af visse afgørelser, opfølgning på afgørelser samt vejledes om muligheder for at indbringe en sag for domstolene/fogedretten.

8. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil ikke medføre administrative konsekvenser for borgere.

9. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.fl.

Det tidligere lovforslag har været i høring hos:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Ankenævnet for Bedemandsbranchen, Ankenævnet for Bus, Tog og Metro, Ankenævnet for Dyrslæger, Ankenævnet for Fondsmæglerselskaber, Ankenævnet for Forsikring, Ankenævnet for Hotel, Restaurant og Turisme, Ankenævnet for Huseftersyn, Ankenævnet for Investeringsforeninger, Ankenævnet for Køreundervisning, Ankenævnet for Tekniske Installationer, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arriva Danmark, Associerede Danske Arkitekter, BAT Bornholm Amts Trafikselskab, Metroselskabet, Begravelse Danmark, Brancheforeningen for Bygningsagkyndige og Energikonsulenter, Brancheorganisationen ForbrugerElektronik, BFE, Byggeriets Ankenævn, CAD - Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark, DAF - Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Fotohandler Forening, Danmarks Optikerforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skohandlerforening, Danmarks Sportshandler-Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Bil-Forhandler Union, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Danske Fjernvameværkers Forening, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Møbeltransport Forening, Dansk Postordre Handel, Dansk Detail, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Bedemænd, Danske Cykelhandlere, Danske Møbelhandlere, Danske Regioner, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyrslægeforening, Den Danske Bilbranche, Den Danske Fondsmæglerforening, DI Handel, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dong Energy, DS Håndværk og Industri, DSB, DSB S-Tog A/S, Energistyrelsen, FDB, FDIH - Foreningen for Distance- og Internethandel, FDM, FEHA, Finansforbundet, Finansrådet, Fondsrådet, Forbrugerklagenævnets Formand, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Internetleverandører, Foreningen af Danske InternetMedier (FDIM), For-

eningen af Rådgivende Ingeniører, Forsikring & Pension, FynBus, Glarmesterlauget i Danmark, Grundejernes Landsorganisation, HK/Danmark, HNG/NGMN, HORESTA Hotel-, Restaurant- og Turisterhverv, Håndværkets Ankenævn, Håndværksrådet, InvesteringsForeningsRådet, IT-Brancheferieningen, ITEK, Klagenævnet for Ejendomsformidling, Kommunernes Landsforening, Midttrafik, Naturgas Fyn, Nordjyllands Trafikselskab, Pakkerejse-Ankenævnet, Parcelhusejernes Landsforening, Pengeinsti-

tutankenævnet, Praktiserende Dyr lægers Arbejdsgiverforening, præsidenterne for Højesteret, Vestre og Østre Landsret, samt alle byretter, Realkreditankenævnet, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rejsearrangører i Danmark, Retsplejerådet, RID Rejsearrangører i Danmark, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Karosseribygger og Autooprettere, Statens Luftfartsvæsen, Sydtrafik, Tekniq Installatørernes Organisation, Teleankenævnet, Telekommunikationsindustrien i Danmark og Trafikselskabet Movia.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget skønnes ikke at have direkte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Administrative omkostninger ved forkyndelse af visse afgørelser, opfølgning på afgørelser samt øget vejledning om muligheder for at indbringe en sag for domstolene/fogedretten
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse i § 4 er ny og indebærer, at Forbrugerklagenævnet og de godkendte, private klage- eller ankenævne skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har fået helt eller delvist medhold.

Ved forkyndelsen sikres det, at den erhvervsdrivende modtager afgørelsen og dermed får den fornødne tid til at tage stilling til, om den pågældende vil acceptere at være bundet af afgørelsen.

Da lovforslaget alene regulerer den erhvervsdrivendes forhold, er der ikke behov for, at der også sker forkyndelse af afgørelsen i forhold til forbrugeren.

Pligten og udgiften til at forkynde en afgørelse påhviler efter bestemmelsen det enkelte nævn. Da pligten til forkyndelse er begrænset til at omfatte afgørel-

ser, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold og derudover kun skal ske i forhold til den erhvervsdrivende, begrænses de administrative og økonomiske byrder, der er forbundet hermed. Forkyndelsen skal ske i overensstemmelse med reglerne herom i retsplejelovens kapitel 17.

Det foreslås endvidere i bestemmelsen, at den erhvervsdrivende i forbindelse med forkyndelsen skal have oplysning om indholdet af §§ 4 a-4 c. Om indholdet af disse bestemmelser henvises til bemærkningerne nedenfor.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 a er ny og indebærer, at den erhvervsdrivende fremover pålægges en pligt til at reagere inden en vis frist, hvis den pågældende ikke ønsker at være bundet af nævnafgørelsen.

Den erhvervsdrivende skal således, hvis den pågældende ikke ønsker at være bundet af en afgørelse, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold, skriftligt meddele dette til nævnet inden 30 dage, fra afgø-

relsen er forkyndt. Meddelelsen skal være skriftlig, men behøver ikke at være ledsaget af en begrundelse. Meddelelsen kan afgives både med ordinær post og elektronisk, fx pr. e-mail eller telefax. Meddelelsen skal være modtaget i nævnet inden udløbet af fristen. En rettidigt modtaget meddelelse indebærer, at den erhvervsdrivende ikke er bundet af afgørelsen, som således ikke kan tvangsfuldbyrdes. Ønsker forbrugeren at gå videre med sagen, må forbrugeren derfor anlægge en civil sag mod den erhvervsdrivende.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 b, der er ny, vedrører den erhvervsdrivendes mulighed for at begære en sag genoptaget i det tilfælde, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold i en nævnsafgørelse. Fristen er sammenfaldende med fristen efter § 4 a og forudsætter således ligeledes, at afgørelsen er forkyndt og dermed modtaget. Er begæringen fremsat rettidigt, det vil sige skriftligt indgivet til nævnet inden udløbet af fristen på 30 dage, får begæringen opsættende virkning. Fristen efter § 4 a regnes herefter fra det tidspunkt, hvor anmodningen om genoptagelse enten er blevet afvist, eller nævnet har truffet afgørelse i genoptagelsessagen. Efter udløbet af fristen på 30 dage kan sagen ikke længere genoptages.

Forbrugers adgang til at begære en sag genoptaget er ikke omfattet af reglen og er derfor ikke begrænset af en 30 dages frist.

Den foreslåede nye bestemmelse i § 4 c, stk. 1, indebærer, at en afgørelse, hvor forbrugeren har fået helt eller delvist medhold, kan tvangsfuldbyrdes efter udløbet af fristerne i §§ 4 a og 4 b. Det gælder dog ikke, hvis den erhvervsdrivende forinden har givet skriftlig meddelelse til nævnet om, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, jf. forslaget til § 4 a.

Som det fremgår af forslaget til § 4, skal nævnet i forbindelse med afgørelsens forkyndelse gøre udtrykkeligt opmærksom på indholdet af §§ 4 a-4 c, således at den erhvervsdrivende kender sin retsstilling.

Har nævnet inden fristens udløb modtaget en skriftlig meddelelse fra den erhvervsdrivende om, at denne ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, må forbrugeren - som det også er tilfældet efter gældende ret - indbringe sagen for domstolene og opnå dom over den erhvervsdrivende for på denne måde af få et tvangsfuldbyrdesgrundlag. En erhvervsdrivende, der er uenig i nævnets afgørelse, vil selvsagt også kunne indbringe sagen for domstolene.

Hvis forbrugeren ikke er tilfreds med nævnets afgørelse, fordi forbrugeren kun har fået delvist medhold - fx hvis forbrugeren ønsker at hæve et køb, men kun har fået medhold i et ønske om afslag i købesummen - og efterfølgende selv indbringer sagen for domsto-

lene, er den erhvervsdrivende ikke bundet af nævnsafgørelsen, selv om fristen på de 30 dage er udløbet.

Stk. 2 fastlægger de nærmere krav til forbrugers anmodning til fogedretten om tvangsfuldbyrdelse af en nævnsafgørelse. Anmodningen skal være bilagt den nævnsafgørelse, der danner grundlag for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, og en erklæring fra nævnet om, at den erhvervsdrivende ikke inden for fristerne i forslaget til § 4 a har meddelt, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen. Hvis den erhvervsdrivende ikke har afgivet rettidig meddelelse til nævnet om, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, udfærdiger nævnet således på anmodning fra forbrugeren en erklæring (fx i form af et brev) herom, som forbrugeren skal anvende i forbindelse med anmodning til fogedretten om tvangsfuldbyrdelse af afgørelsen.

Adgangen til tvangsfuldbyrdelse efter forslaget til § 4 c omfatter ikke de sagsomkostninger, der er forbundet med en sags behandling i klagenævnet, og som nogle nævn i medfør af lov om forbrugerklager pålægger de erhvervsdrivende, idet disse omkostninger efter gældende ret kan inddrives ved udpantning efter lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Forslaget til § 4 d, der er ny, svarer til indholdet af den gældende bestemmelse i § 4 om parternes adgang til at indbringe en sag for domstolene, når der er truffet afgørelse i en klagesag. Bestemmelsen giver således Forbrugerstyrelsen mulighed for at udtage stævning på en forbrugers vegne, såfremt denne anmoder herom. I dag vejleder Forbrugerstyrelsen forbrugeren om de forskellige domstolsmuligheder og om muligheden for fri proces eller retshjælpsdækning. I småsager kontakter Forbrugerstyrelsen forbrugers forsikringsselskab med henblik på at afklare, om der er en eventuel retshjælpsdækning og udtager i givet fald stævning for forbrugeren. Bestemmelsen vil være relevant i de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende efter § 4 a, meddeler nævnet, at han ikke ønsker at være bundet af afgørelsen. Sagen må i så fald indbringes for domstolene, såfremt forbrugeren ønsker dette.

Til nr. 2.

Det foreslås, at der i § 5, stk. 2, indsættes et nyt 2. pkt., hvorefter det er en forudsætning for godkendelse af et godkendt, privat klage- eller ankenævn, at formand og eventuelle næstformænd er dommere.

I dag er der alene et krav i lov om forbrugerklager om, at Forbrugerklagenævnets formandskab skal være dommere. Loven indeholder ikke et tilsvarende krav i forhold til de godkendte, private klage- eller ankenævn, men i vejledning om godkendelse af private

klage- eller ankenævn er der fastsat bestemmelser om, at formanden (og eventuelle næstformænd) for godkendte, private klagenævne skal være jurist og som *udgangspunkt* dommer. I praksis er stort set alle de private nævne formænd dommere. Flere af nævnene har i dag formænd og næstformænd fra de overordnede retter.

For at skabe parallelitet mellem kravene til Forbrugerklagenævnets formænd og de godkendte, private klage- eller ankenævns formænd, indføres der en bestemmelse om, at også formænd og næstformænd for et godkendt, privat klage- eller ankenævn skal være dommere.

Kravet om, at formanden og en eventuel næstformand i et godkendt, privat klage- eller ankenævn skal være dommere, indebærer, at beskikkelsen af en byretsdommer som formand eller næstformand ikke skal forelægges for Bibeskæftigelsesnævnet, jf. retsplejelovens § 47 a, stk. 1. Ønskes en dommer fra de overordnede retter beskikket som formand eller næstformand i et godkendt, privat klage- eller ankenævn, skal dette derimod godkendes af Bibeskæftigelsesnævnet, jf. § 47 a, stk. 2.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 2, 2. pkt., fastsætter, at formand og næstformænd for Forbrugerklagenævnet skal være dommere og kan være dommere fra de overordnede retter. Bestemmelsen tilsligter at give mulighed for, at en formand eller næstformand efter en konkret vurdering kan udpeges fra både en byret eller fra de overordnede retter. Bestemmelsen indebærer, at der ikke skal ske forelæggelse for Bibeskæftigelsesnævnet, uanset om det er en byretsdommer eller en dommer fra de overordnede retter, der ønskes beskikket som formand eller næstformand for Forbrugerklagenævnet, jf. retsplejelovens § 47 a, stk. 2.

Det følger af forslaget til ny formulering af § 12, stk. 2, 2. pkt., at bestemmelsen om Forbrugerklagenævnets formand og næstformand ikke må have særlig tilknytning til hverken forbrugernes eller erhvervslevets organisationer, ikke videreføres. Bestemmelsen er vurderet at være overflødig.

Til nr. 4

Bemyndigelsen i den gældende lovs § 14, stk. 4, til, at sekretariatet kan træffe afgørelse i visse typer sager, foreslås ophævet. Baggrunden herfor er, at der ikke er tale om afgørelser, der træffes på et egentligt nævnmøde med deltagelse af både forbruger- og erhvervsrepræsentanter og under ledelse af en formand. Det vil

derfor ikke være hensigtsmæssigt at gøre sådanne sekretariatsafgørelser eksigible.

Sekretariatets bemyndigelse til at afvise klager, når klagen ikke skønnes egnet til behandling, eller når det må anses for åbenbart, at der ikke kan gives forbrugeren medhold i en klage, opretholdes, jf. den gældende bestemmelse i lovens § 14, stk. 5, der bliver til stk. 4.

§ 12, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 598 af 14. juni 2006 om forbrugerklager, er udstedt med hjemmel i § 14, stk. 4, og vil derfor, hvis lovforslaget vedtages, blive ophævet for så vidt angår reglerne om bemyndigelse til sekretariatsafgørelser.

Til § 2

Til nr. 1

Forslaget til retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 7 er en konsekvensrettelse som følge af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 8, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2.

Til nr. 2

Forslaget til retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 8, indebærer, at tvangsfuldbyrdelse fremover vil kunne ske på grundlag af afgørelser omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 4 c i lov om forbrugerklager, der er truffet af Forbrugerklagenævnet og godkendte, private klage- og ankenævne.

Om sagens behandling i fogedretten henvises til pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Forslaget til stk. 1 fastlægger lovens ikrafttræden. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2 indeholder overgangsregler og fastslår, at de nye regler om tvangsfuldbyrdelse har virkning for klager, der indgives til Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn efter denne dato. Klager, der er indgivet inden lovens ikrafttræden, skal behandles efter de hidtil gældende regler. Det vil bl.a. betyde, at der for disse sager fortsat vil være mulighed for, at sekretariatet træffer afgørelser efter forbrugerklagelovens § 14, stk. 4.

Stk. 3 fastslår, at en forud for lovens ikrafttræden beskikket formand eller næstformand for et godkendt, privat klage- og ankenævn, som ikke er dommer, kan forblive i hvervet, indtil udløbet af beskikkelsen. Genbeskikkelse kan ikke finde sted. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagens § 5, stk. 2, i lov om forbrugerklager, hvorefter formanden eller en eventuel næstformand for et godkendt, privat klage- eller ankenævn fremover skal være dommer.

F. t. l. vedr. forbrugerklager og retsplejeloven

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning

sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lovgivning*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

§ 4. Når der er truffet afgørelse i en klagesag, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

Stk. 2. Hvis afgørelser eller forlig indgået i forbindelse med klagebehandlingen ikke efterleves, kan Forbrugerstyrelsen på forbrugers anmodning indbringe sagen for domstolene på forbrugers vegne.

Stk. 3. Forbrugerstyrelsens afgørelser efter stk. 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

I lov nr. 456 af 10. juni 2003 om forbrugerklager, som senest ændret ved § 160 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 4 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 4. Forbrugerklagenævnet og godkendte, private klage- eller ankenævn skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har fået helt eller delvist medhold. Den erhvervsdrivende skal i forbindelse med forkyndelsen have oplysning om indholdet af §§ 4 a - 4 c.

§ 4 a. Hvis den erhvervsdrivende ikke ønsker at være bundet af den afgørelse, som Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn har truffet, skal den erhvervsdrivende skriftligt meddele dette til nævnet inden 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen.

§ 4 b. En anmodning fra den erhvervsdrivende om genoptagelse af klagesagen, der er indgivet skriftligt til nævnet inden udløbet af fristen i § 4 a, har opsættende virkning. Fristen i § 4 a regnes herefter fra det tidspunkt, hvor anmodningen om genoptagelse er blevet afvist, eller hvor nævnet har truffet afgørelse i genoptagelsessagen.

§ 4 c. Nævnets afgørelse i klagesagen kan tvangsfuldbyrdes i forhold til den erhvervsdrivende efter udløbet af fristerne i §§ 4 a og 4 b, medmindre den erhvervsdrivende forinden har givet skriftlig meddelelse til nævnet om, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen.

Stk. 2. En anmodning til fogedretten om tvangsfuldbyrdelse skal være bilagt den nævnsafgørelse, der danner grundlag for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, og en erklæring fra nævnet om, at den erhvervsdrivende ikke inden for fristerne i §§ 4 a og 4 b har meddelt, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 5. ---***Stk. 1. ---*

Stk. 2. En sådan godkendelse kan kun meddeles, hvis klage- eller ankenævnets vedtægter indeholder bestemmelser om nævnets sammensætning og sagsbehandling, som er betryggende for parterne, samt bestemmelser om betaling af gebyrer og omkostninger.

*Stk. 3-4. ---***§ 12. ---***Stk. 1. ---*

Stk. 2. Nævnets medlemmer udnævnes af økonomi- og erhvervsministeren. Formanden og næstformanden skal være dommere og må ikke have særlig tilknytning til hverken forbrugernes eller erhvervslivets organisationer. Repræsentanterne for forbruger- og erhvervsinteresser udnævnes efter indstilling fra forbrugernes og erhvervslivets organisationer.

*Stk. 3-4. ---***§ 14. ---***Stk. 1-3. ---*

Stk. 4. Nævnet kan bemyndige sekretariatet til at træffe afgørelser i visse klagesager i overensstemmelse med nævnets praksis samt i andre sager, hvor der ikke er tvivl om sagens udfald.

Stk. 5. Nævnet kan endvidere bemyndige sekretariatet til at træffe de i stk. 2 og 3 nævnte afgørelser.

§ 4 d. Når der er truffet afgørelse i en klagesag, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

Stk. 2. Hvis afgørelser eller forlig indgås i forbindelse med klagebehandlingen ikke efterleveres, kan Forbrugerstyrelsen på forbrugers anmodning indbringe sagen for domstolene på forbrugers vegne.

Stk. 3. Forbrugerstyrelsens afgørelser efter stk. 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. I § 5, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»Det er endvidere en betingelse for godkendelse, at klage- eller ankenævnets formand og eventuelle næstformænd er dommere.«

3. § 12, *stk. 2*, *2. pkt.*, affattes således:

»Formanden og næstformændene skal være dommere og kan være dommere fra de overordnede retter.«

4. § 14, *stk. 4*, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret ved § 15 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændring:

1. I § 478, stk. 1, nr. 7, ændres »regreskrav« til: »regreskrav, og«.
2. I § 478, stk. 1, indsættes som nr. 8:

§ 478. Tvangsfuldbyrdelse kan ske på grundlag af

- 1) domme og kendelser afsagt af domstole eller af andre myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivningen kan tvangsfuldbyrdes, betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, samt beslutninger om sagsomkostninger truffet af de nævnte myndigheder,
- 2) forlig indgået for de under nr. 1 nævnte myndigheder samt forlig indgået under vilkårsforhandling i henhold til lov om ægteskabsindgåelse og opløsning,
- 3) aftaler om forældremyndighed, der er anmeldt til eller godkendt af statsforvaltningen eller retten, afgørelser om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, der er truffet af statsforvaltningen, aftaler om barnets bopæl eller samvær, der er indgået over for statsforvaltningen, samt aftaler om barnets bopæl eller samvær, når det udtrykkeligt i aftalen er bestemt, at den kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,
- 4) udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld, når det udtrykkeligt er bestemt i forliget, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,
- 5) gældsbreve, der ikke er omfattet af nr. 4, når det udtrykkeligt er bestemt i dokumentet, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,
- 6) pantebreve; for så vidt angår ejerpantebreve og skadesløsbreve, dog kun når gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne,
- 7) vekslere for så vidt angår vekselretlige krav og checks for så vidt angår regreskrav.

*Gældende formulering**Stk. 2-4. ---**Lovforslaget*

»8) afgørelser omfattet af § 4 b i lov om forbrugerklager, som er truffet af Forbrugerklagenævnet eller godkendte, private klage- eller ankenævn.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. §§ 4 - 4 d i lov om forbrugerklager, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, finder anvendelse på klager, der indgives efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. En forud for lovens ikrafttræden beskikket formand eller næstformand, som ikke er dommer, for et godkendt, privat klage- eller ankenævn, kan uanset § 5, stk. 2, i lov om forbrugerklager, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, forblive i hvervet, indtil udløbet af beskikkelsen. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 175. Skriftlig fremsættelse (26. marts 2009)

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager og retsplejeloven (Tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser m.v.)

(Lovforslag nr. L 175).

Formålet med lovforslaget er at styrke forbrugernes retsstilling ved at sikre forbrugerne et velfungerende og effektivt klagenævnsystem.

Lovforslaget indebærer, at et klagenævn fremover skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren har fået helt eller delvist medhold i en sag ved nævnet. Kravet om forkyndelse skal ses i sammenhæng med, at nævnsafgørelserne nu under visse betingelser vil kunne tvangsfuldbyrdes over for den erhvervsdrivende.

Hvis den erhvervsdrivende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, skal den pågældende skriftligt meddele det til nævnet inden en frist på 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen.

Udgangspunktet er, at en erhvervsdrivende, der taber en sag, ikke kan forholde sig passivt,

uden at det får konsekvenser. Forholder den erhvervsdrivende sig passivt, vil afgørelsen efter udløbet af fristen kunne udgøre et tvangsfuldbyrdelsesgrundlag ved fogedretten. Den erhvervsdrivende vil i forbindelse med forkyndelsen blive udtrykkeligt informeret om, hvad konsekvensen af at forholde sig passiv er.

Modtager nævnet inden fristens udløb meddelelse fra den erhvervsdrivende om, at den pågældende ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, er det som hidtil op til forbrugeren at indbringe sagen for domstolene. Det er her hensigten, at der etableres en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen sikrer, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det blandt andet undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen. Et lovforslag herom vil blive fremsat i folketingssamlingen 2009/2010 med henblik på ikrafttræden samtidig med det foreliggende lovforslag den 1. januar 2010.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg hermed anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.